

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2016 roku

Sąd Apelacyjny w P. w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA Maciej Świergosz

Protokolant: st. sekr. sąd. M. Z.

przy udziale Prokuratora Prok. Apel.: Z. F.

po rozpoznaniu w sprawie:

M. N. (N.)

podejrzanego o przestępstwa z art. 62 ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i inne

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 4 stycznia 2016 roku w sprawie XVI Kp 1285/15

o przedłużeniu stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym **postanowieniem** z dnia 4 stycznia 2015 roku Sąd Okręgowy w P. przedłużył stosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na okres do dnia 17 marca 2016 roku, godz. 10:40. Jednocześnie dalej idącego wniosku prokuratora nie uwzględnił. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy stwierdził duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego zarzucanych mu przestępstw, wskazując na zgromadzony dotychczas w trakcie postępowania materiał dowodowy. Jako przesłanki szczególne tymczasowego aresztowania wskazano: obawę matactwa procesowego oraz grożącą podejrzanemu surową karę.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wywiódł obrońca podejrzanego adw. C. R. zaskarżając je w całości i zarzucając obrazę przepisów postępowania, w szczególności :

1. art. 249 § 1 k.p.k. polegającą na dalszym stosowaniu tymczasowego aresztowania pomimo, iż nie jest ono niezbędne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania,
2. art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż istnieje realna obawa, że podejrzanym będzie utrudniał postępowanie, a w związku z tym zachodzi potrzeba tymczasowego aresztowania,
3. art. 258 § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż podejrzanemu grozi surowa kara, a zatem nadal należy stosować izolacyjny środek zapobiegawczy.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca podejrzanego wniósł

o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz zastosowanie wobec podejrzanego nieizolacyjnych środków zapobiegawczych w postaci poręczenia majątkowego połączonego z dozorem Policji oraz zakazem opuszczania kraju.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Apelacyjnego zażalenie obrońcy podejrzanego okazało się bezzasadne a podniesiona w nim argumentacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutów obrońcy należy podkreślić, że spełniona została określona w przepisie art. 249 § 1 k.p.k. ogólna przesłanka stosowania środka zapobiegawczego wobec M. N.. Zebrane dotychczas w sprawie dowody w ocenie Sądu Apelacyjnego w znacznym stopniu uprawdopodobniają sprawstwo podejrzanego. Przemawiają za tym przede wszystkim te źródła, które zostały naprowadzone przez sąd I instancji na k.15 akt. Okoliczność ta nie była zresztą kwestionowana przez skarżącego, który przecież sam domagał się zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez zastosowanie środków zapobiegawczych, tyle że o charakterze wolnościowym. Przesłanka ogólna z art. 249 § 1 k.p.k. jest jednak warunkiem sine qua non jakiegokolwiek z nich niezależnie od tego czy ma postać tymczasowego aresztowania, czy też nie. Oczywiście jest, że wszystkie dowody wskazane przez sąd I instancji będą podlegały weryfikacji w toku ewentualnej rozprawy głównej przed sądem meriti. Uwaga ta odnosi się także do prawidłowości kwalifikacji prawnej czynów, w tym także zastosowania w pkt II i III dyrektyw zawartych w art. 11 k.k. i art. 12 k.k. Aktualnie dowody te obciążają podejrzanego w sposób wystarczający, w rozumieniu przepisu art. 249 § 1 k.p.k. Jak już Sąd Apelacyjny niejednokrotnie zaznaczał, nie jest to rzecz jasna tożsame z pojęciem „udowodnienia winy”, o istnieniu której przesądza dopiero prawomocny wyrok wydany po dokonaniu kontroli wiarygodności dowodów zebranych m.in. w toku toczącego się właśnie postępowania przygotowawczego. Nie sposób zgodzić się ze skarżącym, że stosowanie przedmiotowego środka wykracza poza cel określony przez ustawodawcę w zdaniu pierwszym cyt. przepisu. W uzasadnieniu swojego postanowienia Sąd meriti w wystarczającym stopniu stanowisko swoje w tym zakresie uzasadnił. Wywód ten jest przekonujący. Obrońca de facto poprzestał z kolei na cyt. poglądów wyrażanych w doktrynie i orzecznictwie (k.32-33). Są one niewątpliwie słuszne, jednakże nie związane z realiami niniejszej sprawy. Tak skonfigurowany i uzasadniony zarzut nie daje więc nadziei powodzenia.

Sąd Apelacyjny podzielił nadto pogląd Sądu Okręgowego w P.,

że wobec podejrzanego zachodzą podstawy do uznania, iż grozi mu realnie surowa kara w rozumieniu przepisu art. 258 § 2 k.p.k. W tym miejscu wskazać należy, że z dniem 1 lipca 2015 roku treść przepisu art. 258 § 2 k.p.k. uległa zmianie. Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie stoi na stanowisku, że obecna treść przepisu art. 258 § 2 k.p.k. jest de facto odzwierciedleniem dorobku orzecznictwa powstałego jeszcze przed dniem 1 lipca 2015 roku (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 roku, I KZP 18/11). Sąd Apelacyjny pragnie więc podkreślić, że przepis art. 258 § 2 k.p.k. wprowadza szczególny rodzaj domniemania istnienia obawy, iż oskarżony, z uwagi na grożącą mu, w tej konkretnej sprawie surową karę, będzie bezprawnie utrudniał postępowanie (w sposób określony w § 1 art. 258), co może stanowić samodzielną przesłankę szczególną stosowania tymczasowego aresztowania. Podejrzanemu zarzucono przestępstwa zagrożone karą nie tylko do 10, ale nawet do 15 lat pozbawienia wolności, zaś przy uwzględnieniu okoliczności sprawy wykazanych przez Sąd Okręgowy na k.15 bezsprzecznym pozostawać musi, iż grożąca mu kara będzie – w przypadku ewentualnego skazania – surowa w rozumieniu przepisu art. 258 § 2 k.p.k. Przesłanka ta była wprawdzie kwestionowana przez skarżącego obrońcę, jednak nie sposób zgodzić się z argumentacją ww., iż przesłanka ta nie została wykazana przez sąd I instancji. Ponadto wbrew temu co dowodził skarżący w orzecznictwie zwraca się również uwagę, że takie rozumienie art. 258 § 2 k.p.k. jest zgodne z Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzoną w Rzymie 4.11.1950r. (Dz.U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284), co wynika nawet z orzecznictwa ETPC. W wyroku z dnia 23.06.2005r. w sprawie 44722/98 Ł. v. Polska Trybunał ten wprost wskazuje, że surowość wyroku, jaki może w przyszłości zapaść i związany z nim ciężar gatunkowy stawianych zarzutów daje organom krajowym uzasadnioną podstawę do przyjęcia ryzyka ucieczki, a nawet ponownego popełnienia czynów zabronionych (podobnie wyrok

z dnia 31.05.2011r. w sprawie 24205/06 K. v. Polska oraz wyrok

z dnia 26.07.2001r. w sprawie 33977/96 I. v. Bułgaria). Zatem, wbrew licznym mitom utrwalonym od dawna w przestrzeni informacyjnej, nie może być wątpliwości, że także w orzecznictwie ETPC w Strasburgu akceptuje się

funkcjonowanie szczególnego domniemania, wynikającego z prognozowanej kary i ciężaru gatunkowego stawianych zarzutów.

Sąd odwoławczy podzielił również pogląd wskazujący, że wobec podejrzanego zachodzi także kolejna przesłanka szczególna stosowania tymczasowego aresztowania, o której mowa w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., tzn. obawa matactwa procesowego. Jest to tym bardziej oczywiste jeżeli uwzględni się, że rolę podejrzanego w zarzucanych mu przestępstwach i konieczność ustalenia osób, od których ww. miałyby otrzymywać substancje wymienione w zarzutach. Skarżący zdaje się nie dostrzegać, iż sąd I instancji in concreto wskazał (vide: k.15) w należyty sposób okoliczności świadczące o istnieniu obawy matactwa procesowego ze strony M. N.. Oczywistym jest, że dla oceny realności obawy, o której mowa w cyt. przepisie nie ma znaczenia czy podejrzany zdołał już tego rodzaju bezprawne działania podjąć. Stosowany środek ma właśnie temu zapobiec. Z tego też powodu Sąd Apelacyjny argumentację sądu meriti aprobuje i popiera w całej rozciągłości.

Wobec powyżej przytoczonych okoliczności niezasadny jest także zarzut naruszenia przepisu art. 257 § 1 k.p.k. wynikający z uzasadnienia złożonego zażalenia (vide: k.33, 35). Z całokształtu uzasadnienia orzeczenia sądu I instancji bezspornie i jednoznacznie wynika, że z uwagi przede wszystkim na rodzaj i charakter obaw określonych w art. 258 § 1 i 2 k.p.k., o których mowa była powyżej oraz stopień nasilenia zagrożeń dla prawidłowego przebiegu przedmiotowego postępowania niewystarczającym byłoby stosowanie nieizolacyjnych środków zapobiegawczych i jedynie tymczasowe aresztowanie może aktualnie zabezpieczyć w sposób prawidłowy tok postępowania. Stwierdzić także należy, że nie ustały żadne przyczyny z powodu, których stosowane jest tymczasowe aresztowanie. Oczywistym jest natomiast, że z uwagi na charakter i uciążliwość stosowanego środka obowiązkiem prokuratora jest dążyć do maksymalnej koncentracji materiału dowodowego, tak by nie powodować dolegliwości ponad niezbędną miarę. W przeciwnym razie winien liczyć się ze zdecydowaną reakcją Sądu przy rozpoznawaniu ewentualnego wniosku o przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania.

W przedmiotowej sprawie nie zachodziły przy tym żadne szczególne względy przemawiające za odstąpieniem od stosowania tymczasowego aresztowania w rozumieniu przepisu art. 259 k.p.k. Skarżący obrońca nie podnosił ich w zażaleniu, a Sąd Apelacyjny także nie dostrzegł ich z urzędu.

W świetle powyższych okoliczności zasadnym jest dalsze stosowanie wobec podejrzanego najsurowszego środka zapobiegawczego. Nie znajdując zatem podstaw do wzruszenia zaskarżonego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny utrzymał przedmiotowe postanowienie w mocy.

M. Ś.

Pouczenie

Postanowienie jest prawomocne i nie podlega zaskarżeniu.